

LBRIS

We know
books

Editura Cartea Actuală 3C, Colecția „Literatură și artă“, București

Coperta și grafica după o idee Cornel Constantin Ciomâzică

Redactor literar: Maria Duță

Tehnoredactori: Laura Vlădescu, Renatta Căpățină

Culegere text: Cristina Vânătoru și Elena Bonciu

©Cornel Constantin Ciomâzică

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această publicație nu poate fi reprodusă, stocată pe vreun sistem de memorare sau transmisă în orice altă formă sau prin orice mijloace, electronice, mecanice și de fotocopiere, fără acordul scris al proprietarului dreptului de autor.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

CIOMÂZICĂ, CORNEL CONSTANTIN

Lucrarea/Cornel Constantin Ciomâzică – București: Cartea

Actuală 3C, 2004

320 p., 13x20 cm

ISBN: 973-87180-0-7

Printed in Romania

Cornel Constantin Ciomâzică

LUCRAREA

roman catehetic realist

EDITURA CARTEA ACTUALĂ 3C

2004

Lupta noastră nu este împotriva cărnii și a sângelui, ci împotriva căpeteniilor, împotriva puterilor, împotriva stăpânilor întunericului acestui veac și împotriva duhurilor răutății de sub cer.
(Dumnezeiescul Pavel – Efeseni 6, 12)

– Blagosloviți și iertați, bunule Avva!

– Domnul și Măicuța Lui!

Chintesența dialogului duhovnicesc! Definiția relației interTreimice, a Sfînțeniei cu alunecarea, a Proniei cu alterarea.

„Pater“ știa precis când ajung. Mă aștepta de fiecare dată, în chip doveditor, la intrarea în prisacă, având o carte pentru mine, înfășurată discret în epitrahil.

– Ai ajuns, care va să zică!

Nu apucam să-i răspund, căci mă îndemna iute să-mi las bagajele și să trec la spovedanie.

– Hai că se răcește „baia“ și ațipește „băieșul“. Întâi la „spălătoare“ și pe urmă om mai vedea...

Nu raționăm bine în multe situații fiindcă nu căutăm să le pătrundem mai adânc. Urâm sau iubim privind din afară. De aceea iubirea ori ura prejudiciază și întunecă mintea noastră, împiedicându-ne să discernem adevărul în natura lui intimă. (Sfântul Nicodim Aghioritul – Războiul Nevăzut)

O mamă și-a claustrat fiica, închizând-o, cincisprezece ani, într-un grajd.

Tatăl său, în locul unei parentale atitudini, în schimbul unui gest salvator, s-a aruncat pe sine în „dosul morții“.

Comunitatea i-a izolat cu indiferență.

Un sat. Ca un oraș, ca o țară, ca un continent. O comunitate fără comuniune. Tragismul umanității!

Culmea cu Arini. O felie dintr-un calvar. Un sat din nord, unde „răul“ s-a cuibărit cu toate ale lui, mai presus de închipuirea și percepția noastră.

Oameni, locuri, întâmplări!

Între mileniul doi și Dumnezeu se trivializează Pământul, se delicvează Cerul.

Ronțăm zi de zi în varii chipuri incredibilul. Îi mestecăm voluptuoși málurile care ne înghit apoi de pe dinăuntru.

Culmea cu Arini. Un loc aparent comparabil. Altfel nimic ca niciunde. Întâmplările par contorsionate într-un sistem incomprehensibil. Nefirescul pare inventat.

Un surdo-mut „ascultă“ o viață și povestește într-o singură zi toate „neuzitele“ locurilor.

Unui om i se schimbă radical înfățișarea, trăindu-și viața într-un straniu univers subpământean.

El are legătură cu „Livada Cheală“, cu „Templul“ de sub deal și cu întâmplările bizare din „Conacul Piticilor de Foc“.

Geografii, arhitecturi și ritualuri total neidentificate.

Într-o grotă săpată în inima munților trei pustnici poartă ștafeta unei adânci taine trăită generație de generație, șase sute patruzeci de ani.

„Codrii Ploii“ și „Moara Sură“ – o pădure și o vilă unde, o dată pe an, vin, din locuri îndepărtate și de pe meridiane diferite, treisprezece bărbați enigmatice. Îmbrăcați în fracuri intră în tainica vilă și pecetluiesc, se pare, timp de zece zile, sortii banilor lumii.

Peste toate acestea, însă, greu descriptibil, sub neguroase ziduri, se zbate, de cincisprezece ani, într-o pseudo-epitimie, o ființă: Iohanna.

Un grajd zăbrelit, având doar o vizetă într-un oblon prin care se strecoară, vai, arareori, un blid cu mâncare și o cană de apă.

O curte izolată de garduri înalte cu porți zăvorâte și păzite de niște fiare sângheroase.

*Deșertăciunea deșertăciunilor, zice Ecclesiastul,
toate sunt deșertăciuni!*

– ...Ce să fac, Avvo, ce să fac?

– Să dai slavă lui Dumnezeu, tăticuțule. Te pui la post și rugăciune, mulțumești și scrii. Slujește-i astfel lui Dumnezeu!

Vezi, există un dicton celebru, ba chiar puțin tocit, prin uzitare, nerostit însă, și neînțeleș cum se cuvine: „Dar din dar se face Har!“, iar nu „rar“ sau „rai“, precum zice și crede lumea pe principiul unui alt dicton: „Surdul nu aude dar le potrivește!“

Să facem, dară, Har din ceea ce căpătăm. Să înmulțim și să dăm mai departe. Iar despre Culmea cu Arini vorbește lumii ca despre una dintre marile pilde. Este a ta și vei fi întrebat: ce-ai făcut cu ea când ai căpătat-o?

Lumina, întunericul, binele și răul, da și nu, viața și moartea, Dracul și Dumnezeu nu sunt niște simple noțiuni. În fața morții, de pildă, nici cel mai iscusit nego-

ciator nu are izbândă. Venirea nopții nu poate fi oprită cu nici un mijloc. Nu se poate să fii puțin cu Aghiută și restul cu Domnul, așa cum, pierzător, încearcă încoronator să-i înșele pe oameni.

În Culmea cu Arini, așa cum înțeleg eu, este Metanoia. Pune-o, cu ajutorul Cuvântului, în cuvinte și trimite-o, cu binecuvântarea Domnului, către lume.

Ai blagoslovenie! Te aștept cu roadele. Spor și lumină!

Jugul cel bun al lui Hristos, cum atât de nimerit spune Sfântul Teofan Zăvorâtul, poate fi luat cu asumatie lucidă și fermă, doar când creștinul s-a asumat pe sine ca mărturisitor al Sfintei Treimi și ca trăitor în pilda Hristică. Să ne aprindem cu duhul!

Culmea cu Arini. O așezare după călcâiul unui munte, sub o geană de cer mereu schimbătoare, contextată arhitectonic minuțios, ca o discretă stațiune elvețiană sau ca o monastire grecească.

Soseaua ocolește satul. Intrarea se face trecând puntea peste râul Șuvița Văii.

Bat clopotele. Este dimineata praznicului „Adormirea Maicii Domnului“. „Sfânta Marie de vară.“

Din prima curte a ieșit o fetiță de vreo șase-șapte ani. Într-o mână ținea o lumânare, iar în cealaltă câte-va Regine ale Noptii.

– Mă cheamă Sabina și mă duc s-o iau pe Buna ca să mergem la biserică.

...Doctorul Aron? Are casa în fața școlii. Este o casă mare cu boltă de trandafiri albi. O găsiți ușor. La bunăvedere, și Dumnezeu să fie blând cu noi!

Isteață copilă. Aiuritoare întâlnire. Mi-a răcorit sângele și mi-a speriat osteneala nopții nedormite.

„Dumnezeu să fie blând cu noi!...“

Uitându-mă la ea mi-a răsunat în amintire vocea doctorului Aron. Cel care mi-a vorbit într-o noapte de noiembrie, într-un compartiment de tren, despre Iohanna.

„Era atât de frumoasă cum nu se poate spune despre ființele omenești. De la optsprezece ani n-a mai văzut-o nimeni. Noi presupunem că mai trăiește încă și acum, după cincisprezece ani, zăvorâtă în grajdul din ogradă.“

Din când în când, unii aud niște gemete înfundate care răzbat de după ziduri. Dar cine se poate apropia de casa aceea? În curte sunt slobozi și mereu înfometati doi lupi siberieni.

...Anchetă? S-a făcut atunci, la început, un simulacru finalizat ambiguu. S-a spus că «fata e plecată la niște rude.» Apoi că ...«a fugit cu un băiat» sau «în străinătate».

Oficial nu s-a aflat nimic, iar povestea s-a uitat."

În creștinism viitorul este trăit în prezent, iar Împărăția Cerurilor începe din viața aceasta. (Hierotheos Vlachos)

La doctorul Aron aveam să trag. Mă anunțasem cu două zile înainte, iar casa am găsit-o, așa cum prevăzuse micuța Sabina, ușor.

Căutam o sonerie pe stâlpul porții când o voce guturală de femeie abia trezită m-a invitat, dându-mi instrucțiuni încurajatoare:

– Pofțiți înăuntru. Poarta e deschisă, iar câinele care o să vă întâmpine e fioros, dar în prezența stăpânului e pașnic.

– Pentru că „stăpânul“ sunteți dumneavoastră, întuiesc că o am în față pe doamna Aron.

– Întocmai. Pofțiți! Vă așteptam, mi-a zis, întinzându-mi o mână leneșă. Mă cheamă Daria Aron. Bine ați venit!

Amestecul mirosului de trandafir cu aromele ei matinale îmi crea definiția unei stări de sâmbătă seara.

– David se scuză, dar a fost nevoit să plece. Se întoarce în cel mult două ceasuri. Prima odaie pe dreapta este pregătită pentru dumneavoastră. Instalați-vă și vă aștept pe terasă la o gustare.

Un ocărător este vinul, un zurbagiu băutura îmbătătoare și oricine se lasă ademenit nu este înțelept.
(Pilde 20)

– Culmea cu Arini! Sună cumva... ultimativ numele acesta, nu?

– Nouă ne place tare mult. Mai ales mie. David cunoștea bine locul. S-a născut la cincizeci de kilometri de aici. În oraș.

În 1992 am aflat că era nevoie de un medic și de un profesor. Am renunțat imediat la mediul metropolitan al Capitalei și cu banii de pe apartament am cumpărat și am îmbunătățit această casă așa cum o vedeți.

Ne-am bucurat foarte mult atunci. Numai că în cei opt ani s-au întâmplat destule. Cu noi, cu lumea, cu satul.

David v-a povestit câte ceva despre „cazul Iohanna“. Dar aici sunt multe alte cazuri, întâmplări, fenomene: „Chinezul“, „Cimitirul ciorilor“, „Conacul Piticilor de Foc“, „Leon Groparul“...

Este un sat cu taine și cu multe ciudățenii, ca să zic așa. Dacă veți avea curaj, răbdare și tenacitate veți găsi

subiecte serioase pentru... documentarea asta a dumneavoastră.

Pentru cel credincios nu există în lumea aceasta ceva al lui, o casă și o patrie adevărată, ci pretutindeni este numai în pribegie și în surghiun. (Sfântul Tihon Zadonschi)

Daria Aron. În timp ce vorbește glasul îi alunecă într-un soi de vibrație melancolică și în ceea ce spune amestecă tragismul, provocarea și ironia, egal. Îmi amintește de „Celebrarea femeii“ lui Marcel Moreau.

Fostă patinatoare, campioană, acum profesoară de română. „Trup frumos de marmură șlefuită în mângâieri. Cu suplețiri lente, în privirea căreia se învăluie iar și iar un nor albastru. Izbucnirea unui vis de voluptate, trecând pe deasupra unui lan de plete blonde.“

Fericit este acela care-și stăpânește pleoapele și nu se lasă, nici în chip gândit și nici în chip simțit, ademenit de pielea trupului, care în curând va izvorî puroi.
(Sfântul Efrem Sirul)

Probleme neprevăzute l-au reținut, probabil, pe doctor mai mult decât își propusese. Întârzierea lui m-a împins spre o nedorită impolitețe: sub pretextul călătoriei și al nopții nedormite m-am extras din formula prosobolee a dialogului, retrăgându-mă în cameră.

Mirosea a lenjerie proaspăt întinsă și a busuioc verde. Am adormit profund până înspre după-amiază, când m-au trezit hohotele de râs de pe terasă. Doctorul avea musafiri. Am continuat să rămân în cameră, încercând să-mi amintesc un vis buimăcitor.

Se făcea că eram într-o livadă de meri. Pomii erau încărcati de fructe, dar nu aveau nici o frunză. De atâtea roade crengile stăteau să se rupă, însă, așa goi, inspirau milă, dezastru și nefast.

Într-un colț al livezii un bătrân costeliv, cu barbă lungă și rară, făcea fum, arzând bălegar uscat și pelin. „Viermii, tăicuță, viermii pământului acesta care abia ne mai ține, vin, fură verdele copacilor și pleacă. Lasă aerul searbăd, fierbinte și cu iz de pucioasă. De asta aprind eu focurile... Viermii, viermii pământului.“

Oamenii s-au dat prea mult grijilor vieții și sunt asemenea păsărilor sătule, care în zadar mai au aripi, căci se târăsc pe pământ laolaltă cu dobitoacele. (Sfântul Vasile cel Mare)

Am ieșit mai târziu pe terasă. Musafirii plecaseră. Rămăsese doctorul singur. Părea atipit, cu capul pe spate, în fotoliul de nuiele.

Daria strângea rufele de pe frânghia întinsă pe coasta grădinii.

Aveau o curte largă, îngrijită, cu flori și gazon, care se prelungea cu o superbă livadă pe o colină de deal.

Vremea care se arătase dimineață era acum alta. Lumina se întristase sub amenințarea norilor de peste munte. Venea ploaia. Silueta Dariei se zărea printre cearșafuri, ca un personaj non figurativ din „Teatrul umbrelor“.

– Mă tem că întrerup un vis frumos, m-am insinuat eu, pășind cu grijă, în terasa care îmi sugera o veche sufragerie japoneză.

– O, Doamne, nici pe departe, a tresărit David Aron, sărind în picioare cu mâinile întinse către mine. Regret și sunt foarte jenat pentru că a trebuit să plec

dimineața și nu v-am așteptat așa cum mi-am dorit. Sper, totuși, să mă fi înțeles și iertat...

– Vă rog să nu consumați nici o mustrare. Mă bucur să vă reîntâlnesc în casa dumneavoastră. Trebuie să vă spun că, atunci când îmi povesteți, în trenul acela de noapte, locurile acestea mi le imaginam altfel. Sunt surprins de tot ce am găsit și mă bucur să vă revăd.

Ne-am îmbrățișat de ca și când între noi ar fi existat un trecut comun ale cărui unde se revivificau acum gata să ne arunce într-un vertij al amintirilor.

– Ați călătorit bine? E drumul lung, totuși...

– Eu șofez cu bucurie. Un drum oricât de lung, dacă traficul e normal, poate fi o încântare.

*Să te rogi și să lucrezi – să lucrezi și să te rogi.
(Sfântul Antonie cel Mare)*

– Va trebui să vorbim și să vă povestesc astă-seară cât mai multe, căci, spre regretul meu, voi lipsi câteva zile. Măine la prânz plec la Viena. Rămâneți însă pe mâini bune. Daria știe despre ce se întâmplă pe aici, la fel de bine și de multe lucruri ca și mine. De altfel, peste puțin timp, probabil că vom afla noi de la dumneavoastră noutăți. Eu mă voi întoarce către sfârșitul săptămânii. Duminica viitoare este „Praznicul Negru“. O poveste, o întâmplare sau un fenomen, nu știu cum să-i zic, ceva neobișnuit în orice caz, la care nu vreau să lipsesc. Mai ales că vom fi împreună.

Într-o poiană, la baza muntelui, este un conac vechi. Are peste patru sute de ani și, chiar dacă-i părăsit, se păstrează în condiții atât de bune, de ca și când ar fi locuit. Este tot mai îngrijit de la an la an.

În fiecare vară, prima duminică după Sântă Mărie, în conac, nu se știe cum, se întind mese lungi, învelite în

negru, iar pe ele se aștern bucate, fructe și vin. Aur și cristaluri. Se aud voci, râsete, cântece și chiar pași, dar nimeni nu zărește nimic. Vin oameni de peste tot, își ocupă locuri cu vizibilitate închiriate de jur împrejurul conacului și așteaptă câte o zi și o noapte spre a fi martorii stranieții. Unii dintre ei își aud numele strigate, alții își aud propriile voci înăuntru.

Odată cu seara apar „piticii de foc“. Niște mogâldețe strălucitoare, greu de privit și de care nu te poți apropia, căci dogoresc incendiar. „Jocurile“ lor sunt de fiecare dată altele. Sunt ca niște ritualuri ale căror semnificații nu se cunosc.

Există totuși un om care știe totul despre ce se întâmplă acolo. Numai că el nu mai comunică de multă vreme cu nimeni.

Este un fost inginer, constructor de poduri, care acum vreo douăzeci de ani, când a ieșit la pensie, a revenit în sat. După un timp i s-a schimbat înfățișarea. A început să semene tot mai mult cu un bătrân chinez.

Familia lui a avut dintotdeauna o mare livadă, undeva la vreo doi kilometri în afara satului. Aici n-a fost niciodată colectivizare așa că a reintrat, fără probleme, în posesia ei și, încetul cu încetul, s-a mutat de tot acolo. Locuiește într-un bordei săpat în clinul dealului pe coasta căruia este livada. Se pare că este foarte bogat. Unii spun că bordeiul ar fi de fapt un adevărat templu, și că înăuntru s-ar afla valori incredibile.

Se spune de asemenea că, din când în când, ar fi vizitat, în mare taină, de unii „mahări“ de prin lume și că se ocupă de lucruri necurate. Certe sunt trei lucruri: nici el, nici livada și nici conacul nu sunt în regulă.

În livada lui sunt trei sute șazeci și cinci de meri. În fiecare vară pomii devin încărcăți de roade, dar, atenție, nu au nici o frunză.

Îmi simțeam creștetul în flăcări și dinții înghețați. Acesta fusese visul de după-amiază.

– Vă plictisesc? Nu vi se pare interesantă povestea?

– Nu. Adică... da. Cum să nu?! Iertați-mă. Eram... mă gândeam că ar trebui să-mi aduc bagajele sau mașina cu totul. Se lasă întunericul, va începe și ploaia...

Diavolul este un vânător de păsări; fi, dar, mai presus de lațurile lui! (Pateric)

A doua zi m-am trezit cu o oră mai devreme. La ora șase nu răsărise încă soarele. Aș fi vrut să alerg prin livadă, dar totul era rece și umed. Plouase până înspre dimineată.

Seara fusese una lungă. Mi se povestise tot ce se știa despre familia Herrman, despre „Chinez“ și despre Leon.

Leon. Groparul satului. Omul Atzei Herrman. Atza Herrman. Mama Iohannei.

Femeia asta, în raporturile cu lumea, în contextul comunității, este într-o stare de proscricție.

De mai bine de zece ani cu ea nu mai vorbește nimeni din sat. Povestea ei pare tot mai complicată. Victimă oarbă a relelor plăsmuiri.

Despre Iohanna se vorbește, în schimb, ca despre o taină a firii. Un fatum al comuniunii, o defavoare a sângelui și a credinței.

Ce-i va folosi omului dacă ar câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? (Matei 16, 26)